

– вбивці ідей. Однією з головних “вбивць ідей” вважають наступне твердження: “це працювати не буде”.

– не сприятливі умови ведення бізнесу. Хоча це твердження не є вірним, оскільки Україна за легкістю ведення бізнесу займає 112 місце у світі.

Ідеї, які формують основу рентабельного бізнесу, як правило, відносяться до однієї з наступних категорій:

– ідея вирішує проблему – товари чи послуги розробляються спеціально для вирішення якоїсь проблеми;

– ідея задовольняє потребу клієнта, купівельну тенденцію чи конкретний сектор ринку;

– ідея додає вартість – виробники постійно вносять доопрацювання, удосконалення, спрямовані на надання споживачеві додаткової вигоди, за яку він повинен заплатити підвищену ціну;

– ідея пов’язана із законодавчими змінами. Нові можливості для виробництва товарів чи надання послуг може здійснювати розвиток законодавства.

– ідея як результат удосконалення підприємцями своїх навиків і ресурсів.

Після видачі найбільш можливої кількості ідей їх необхідно перевірити та визначити, які з них можна закласти в основу бізнес-проекту, що дасть змогу отримати максимальний прибуток підприємцю.

Список використаних джерел:

1. Мельников А. М., Коваленко О. А., Пундяк Н. Б. Основи організації бізнесу [текст] : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2013. 200 с.
2. Іванова Н. Л. Психологія бізнесу. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://stud.com.ua/52815/psihologiya/uspih_biznesi.

Рубцова Наталя

к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Таврійський державний агротехнологічний університет
м. Мелітополь
Україна

**СТРАХУВАННЯ МАЙБУТНЬОГО ВРОЖАЮ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР ЯК ОДНА З УМОВ
УКЛАДАННЯ ФОРВАРДНИХ КОНТРАКТІВ**

На сучасному етапі розвитку сільське господарства є однією з пріоритетних галузей української економіки. За даними Міністерства аграрної політики і продовольства, експорт зернових у 2016-2017 рр. становив 43,8 млн т., у тому числі зернових – 22,9 млн т [1].

Однак, всім відомо, що сільськогосподарське виробництво є однією з найризиковіших галузей економіки. Основні ризики, що спостерігаються при виробництві сільськогосподарської продукції – природно-кліматичні, а це означає, що вони перебувають поза межами людського впливу. Через свою ризикованість та інші об'єктивні причини, сільське господарство дуже часто потребує державної підтримки.

Треба зауважити, що кількість програм державної підтримки сільського господарства в Україні досить обмежена з причин недостатнього їх фінансування, хоча й демонструється тенденція до його зростання. Так, усього у держбюджеті-2018 на фінансування витрат Міністерства аграрної політики, у тому числі витрат на держпідтримку сільгосптоваровиробників, передбачено більше 14,1 млрд грн (1,43 % від загальних видатків Держбюджету-2018), тоді як у 2017 р. на ці потреби було виділено майже 9,5 млн грн (1,13 % від загальних видатків Держбюджету-2017) [2, 3].

Поряд з державною підтримкою тваринництва у 2018 р., однією з основних державних програм підтримки підприємств АПК, яка діє з 2008 р., є державні форвардні закупівлі зерна, що передбачають придбання товару на організованому аграрному ринку для потреб державного інтервенційного фонду у визначений час та на визначених умовах у майбутньому, з фіксацією цін такого придбання під час укладення форвардного біржового контракту.

На сьогодні головними представниками-монополістами, які здійснюють укладання такого роду контрактів щодо форвардних закупівель зерна майбутнього врожаю у правовому полі є ПАТ «Державна продовольчо-зернова корпорація України» та ПАТ «Аграрний фонд».

Форвардний контракт за своєю природою пов'язаний з досить великими ризиками, які супроводжують обидві сторони – як покупця (ПАТ «Аграрний фонд» / ПАТ «ДПЗКУ»), так і постачальника (сільськогосподарське підприємство). Адже купується те, чого ще фактично немає, і ризики пов'язані як з тим, чи буде зібрано майбутній урожай, так і з тим, скільки він буде коштувати. У зв'язку з цим, при укладанні форвардних контрактів на поставку зерна майбутнього врожаю, обов'язковою умовою є придбання договорів страхування посівів та/ або майбутнього врожаю сільськогосподарських культур.

Більшість страхових компаній, які активно працюють на ринку агрострахування самостійно та мають ліцензію на даний вид страхування, паралельно співпрацюють з Аграрним фондом або ДПЗКУ, або є членами АСП.

Проте, фахівці страхового ринку відмічають, що досить часто агрострахування є вимушеним заходом, і незважаючи на певне пожвавлення ринку агрострахування, дуже мала частка аграрієві готові добровільно страхуватися.

На думку сільгоспвиробників, співпрацюючи з такими державними компаніями як Аграрний фонд та ДПЗКУ з приводу укладання форвардних контрактів на поставку зерна майбутнього врожаю, вони просто вимушені

страхувати останній. Таким чином, ці договори страхування продовжують відігравати значну роль у загальному портфелі агрострахування (табл. 1).

Таблиця 1

Основні показники страхування, пов'язаного з державними програмами фінансування сільськогосподарських виробників, за 2017 р.

Показники	ПАТ «Аграрний фонд»	ДПЗКУ	Інші	Загалом за програмами фінансування	Загалом по Україні
Кількість договорів, од	223	85	1	309	957
- частка у загальній кількості, %	23,3	8,9	0,1	32,3	100,0
Застрахована площа, га	166594	29858	527	196979	657000
- частка у застрахованій площі, %	25,4	4,5	0,1	30,0	100,0
Страхова сума, млн. грн.	2866,28	254,40	9,15	3129,84	5913,00
- частка у загальній страховій сумі, %	48,5	4,3	0,2	52,9	100,0
Страхові премії, млн. грн.	126,1	8,5	0,27	134,9	204,4
- частка у загальному обсязі страхових премій, %	61,7	4,2	0,1	66,0	100,0
Страхові виплати, тис. грн.	381,5	-	-	381,5	7562,8
- частка у загальному обсязі страхових виплат, %	5,0	-	-	5,0	100,0

Джерело: складено автором за даними [5]

Аналіз даних наведених у таблиці 1 свідчить про те, що відбувається наближення показників страхування, пов'язаного з державними програмами фінансування сільськогосподарських виробників, до показників страхування за незалежними договорами, що є ознакою поступового формування реальних ринкових умов страхування. Так, кількість укладених договорів страхування та застрахована площа за програмою форвардних закупівель зерна майбутнього врожаю у 2017 р. становить 32,3 % та 30 % відповідно від загальної кількості і площі за договорами агрострахування. А частка страхової суми і зібраних страхових премій перевищила 50 % поріг і за відповідними договорами склала відповідно 52,9 % та 66,0 % від загальних обсягів даних показників на ринку агрострахування.

Список використаних джерел

1. С начала сезона экспорт зерна составил 26,9 млн тонн. URL: <https://ports.com.ua/news/s-nachala-sezona-eksport-zerna-sostavil-269-mln-tonn>.
2. Державна підтримка підприємств АПК – 2018. URL: <https://balance.ua/news/post/gospodderzhka-APK-2018>.
3. Бюджет-2018: главные цифры Украины URL: https://24tv.ua/ru/bjudzhet_2018_osnovnye_rashody_bjudzheta_ukrainy_2018_v_cifrah_n899071.
4. Державні форвардні закупівлі зерна: особливості правового регулювання URL: <http://agro-business.com.ua/agro/u-pravovomu-poli/item/1814-derzhavni-forvardni-zakupivli-zerna-osoblyvosti-pravovoho-rehuliuвання.html>.